

תשורה

משמחת הנישואין של
יוסף יצחק וחי'ה מושקא עזאנווי
ב' אלול, ה'תשפ"ו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

תמונת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א אחרי חופת הורי החתן
ו' אלול ה'תש"נ

פתח דבר

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו, החתן התמים יוסף יצחק והכלה המהוללה מרת חי'ה מושקא שיחיו.

התודה והברכה לבני משפחתנו, ידידינו ומכרינו שבאו מקרוב ומרחוק להשתתף בשמחת לבבנו, ולברך את צאצאינו שיחיו, ואותנו כולנו, בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בשמחה ובטוב לבב הננו בזה לכבד את המשתתפים בשמחתנו – על יסוד הנהגת כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע בחתונת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א והרבנית הצדקנית – בתשורה זו, ונכלל בו: א) מכתב ברכה לחתונת הורי החתן, ב) מכתב ברכה בו מורה כ"ק אד"ש מה"מ לקבוע זמן חתונה בחודש אלול "שהוא חודש הרחמים און א מזל'דיקער חדש לחתונות", ג) מכתב דוד החתן לרבי כשהיה בצבא ושמח כשהגיעו תמימים לעשות מבצעים ותשובת כ"ק אד"ש מה"מ, ד) כמה מכתבים בפרסום ראשון, ה) ההגהות המלאות על ההדרן מיו"ד שבט תשמ"ג, ו) ר"ד מדברי כ"ק אד"ש מה"מ לפני קבוצת נשים מוואוסטער, מחודש תמוז תשי"ג, ז) יומן TNS מחודש אלול תשכ"ז, ח) ליקוט מענות ור"ד מחלוקת הדולרים לאב החתן בנוגע לזכיה בלוטו, ט) ליקוט מענות לאב החתן, י) מענה לשאלות המניחים מש"פ אחרי תשכ"ה.

תודה מיוחדת למכון להפצת תורתו של משיח על עזרתם בליקום הר"ד.

הא-ל הטוב, הוא יתברך, יברך אתכם ואותנו בתוך כלל אחינו בני יחיו, בברכות מאליפות מנפש ועד בשר, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בקרוב ממש. ו"מהרה ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה".

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

משפחת בלומנפלד

משפחת עזאגווי

כ' אלול, ה'תשפ"ו
ברוקלין, נ.י.

1. חלקו נדפס בקונטרסים "יחי המלך".
2. הגירסה המלאה, כפי שנכתבה בשעתה באנגלית ע"י השלוחה רחל פאגלמאן ע"י שהביא איתה קבוצה משם, אחד מהנשים היה רופא.

צילום מהתשורה שחולקה בחתונת
 ב"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א והרבנית הצדקנית נ"ע

५४३

הכרזת פול

אברהם) שוב חזר בלילה בתי הולדת הגדולה ג'
 ח' מוסקא תמ' עז י"ג החתן היה ג' נחמ' וצנצ' ש"ה. הנע
 בזה אברהם את כל הנשואים חלק דשמה אדנו, אברהם
 ונחמק, דשמה המוסקא דזה. העתק גבתך בתי י'
 קבשו על הוד כ"כ אדמו אדמו. אה"נ הראשון, רבנו
 הגדול וצו"ללה (ב"ג יצ"ו). שפר סגולה יהי"ל א"ל דא"ס
 נחמק ועד דש. בתוככי ידיו א"ס. י' ע"ה יא"ו. וכל
 אברהם תורה יא"ו.

קטגוריה: זכרונות

ישיבה - תוגבי - תגייז (ב) נגד וו.ט.
א. י. כסל. תרפ"ט. ווארשא.

[illegible]

אברהם מ' עשה לו שאלת ובקשת לעורר מוח טהרה בלבבו הטל לעיניו על עיניו כשחזר אל העבר על וכו'
 והיות מן הטובים ובקש ממנה בדברים מהעבר לו מאירת קדש יהי הבדל לעשות זאת אצלם ואמרו
 השל כ' אין לו יוצא מתוך עדיקתו וברכת ממחולות לש אשר חזק הצדק והמלאות הן שחלקת לש
 החמיקצות אצל ומנהל בטחול שרבי אלה האופיעל יחזקו המורה והיו ארבע אמה כ' ולא שלים
 אחרי ניון חו קרבת ואמר של של אצדעל כולם גברתה דל וטובת מלונת לאורגלן

המכתב הוא חתומה (בלחית) סעבר לרין, הוא תמונת הדת קדש, נוף כתב יד קדש של חוד כיוק אאוסמיר, אדמו"ר אבינו הראשון, רבינו הגדול ועוקלחיה נפנים דייט.

Leopoldine Sophie Moritz
 Leopoldine Moritz

Ab Baume

אברהם מ' עשה לו שאלת
 ובקשת לעורר מוח טהרה
 בלבבו הטל לעיניו על עיניו
 כשחזר אל העבר על וכו'

מכתבים

צאגווי - אלעזרא - ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway

Brooklyn, N. Y. 11213

493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ט"ו מניא תש"ב

ברוקלין, נ. י.

האברך הו"ח אי"א נוי"ב וכו'

מוה' משה שי

וב"ג תי

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם

ליום ו' אלול הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב מזל

טוב ושתי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית

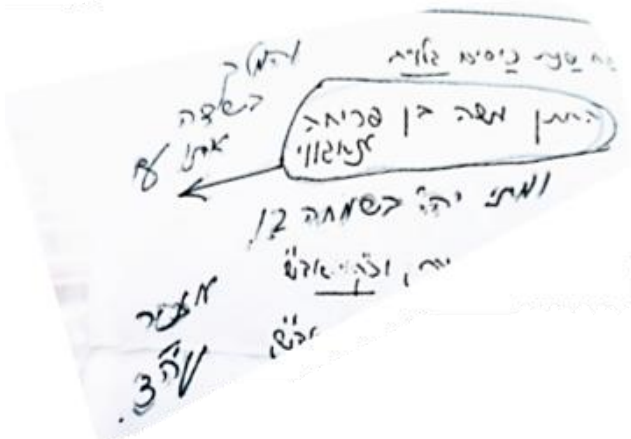
בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה

כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת

החסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב

מכתב ברכה לחתונת הורי החתן

[ח אלול תש"נ]

בתוך שבעת ימי המשתה כתב אבי החתן מכתב לכ"ק אד"ש מה"מ, ובתוך המכתב כ"ק אד"ש מה"מ הקיף המילים "החתן משה בן פריחה עזאגווי" ועם חץ הכניסו לתוך דבריו הק':

והמלך בשדה אתו עם ["החתן משה בן פריחה עזאגווי"] ומתי יהי' בשמחה!!

אזכיר עה"צ

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
HYacinth 3-8250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן טארקוויי
ברוקלין נ. י.

בי"ה, כ"ה. א"ר חשי"ב
ברוקלין.

הרה"ח הווי"ה אי"א עוסק בצ"צ
וכו' מו"ה אברהם הנוך שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מס' א"ר, בו שואל חו"ד בענין
קביעות זמן החוננו בשעה טובה ומוצלחת:

הנה לרעתי, אם אין סניעות בדבר, נכון הדבר אשר
יקבעה בחדש אלול הבע"ל, שהוא חדש הרחמים און א מזל'דיקער
חדש לחתונות, ויהייר מהשי"ת שיהי' בנינם בנין עדי עד על יסודי
התורה והמצוה מאירים במאור שבחורשהאי תורת החסידות.

בברכת קבלת התורה בשמחה ובפנימיות

נ"ב: לפלא שלא שמעתי ממנו זה זמן רב בנוגע
למה שמדפיס במכתב, וכן בענין ההתקדמות
העבודה בהתקפת תבית רבי' ללשון הקדש.
ובמה יודיע עדי' במכתבו הבא.

מכתב ברכה בו מורה כ"ק אד"ש מה"מ לקבוע זמן חתונה בחדש
אלול "שהוא חודש הרחמים און א מזל'דיקער חדש לחתונות"

ה'תשנ"ב

19.7.82 31/5/82 50

ש"כ הרב האדמו"ר ע"פא שטיבל וואס טאן.

אשר הוציאת את בנות ארם מהבית, אשר שילח הענין י
 ב' בצלח. את מלך שם צבא ארם ארם צה מנחם סגל
 ב' ארם צה ש' ארם.

אשר תמאסו קרבות מלחמה גדולו
 שיש שבת שבתא ויהי קרבן
 אשר תמאסו קרבות מלחמה גדולו
 שיש שבת שבתא ויהי קרבן

אגודת ישראל
בית המדרש
כפר תבור

[illegible]

י ש אל תפיקו הנשי החובלים פר ביהמ"ד הנבט
אלה המכנה אל"פ קצת מעט עברם / נעצרת
ב פ שאלך יגור בארץ ישראל כמו שמאמר
ושבו ה' א' לנחלתם.

ג'ג'כ'ר' ח"מ אשסס כה

658/21

מכתב דוד החתן לרבי כשהיה בצבא ושמה כשהגיעו תמימים
לעשות מבצעים ותשובת כ"ק אד"ש מה"מ

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ביה, כ"ד מני"א תשמ"ב
ברוקלין

מר חיים שי

שלום וברכה

מאשר הנני קבלת מכי מני"ז תמוז,
ודבר בעתו -

בסמיכות לחמשה עשר באב
- קיימא סיהרא באשלמותא -

ולא היו יו"ט לישראל כטו באב כו'.

הפ"ב שבמכי יקראו בעת רצון על הציון הקי.

בברכה ובתודה רבה על הבשוי"ט

ממבצע תפלין ומצב הרוח

ב"ה, מ' אר"ש חשי"ט
ברוקלין, נ.י.

האברך חו"ח אי"א נ"נ מלאכתו
מלאכת שמים וכו'
מו"ה ~~האברך~~ ש"י

שלום וברכה!

במענה על חודעתו אודות יום הולדת שלו,

בורא'י נחג' במנהג אנ"ש בזמן האחרון
ביום ההולדת. ויהי ר' מחשי"ה שחשי"ה שנה הצלחה אצלו
הן בגשמי'ה והן ברוחני'ה ויוסיף בלימוד החור'ה וקיום
מצות'ה מחוך הרחבה.

בברכה (אשר) וצ' שפירא וצ' וצ'
המסדרות וצ' וצ'

הע"פ צ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ'
הע"פ צ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ'
הע"פ צ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ'
הע"פ צ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ'
הע"פ צ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ'
הע"פ צ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ'
הע"פ צ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ'
הע"פ צ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ' וצ'

בברכה לבשו"ט ע"ד שידוך טוב וע"ד הסתדרות טובה

במש"ב ע"ד מקום מגורים - יתייעץ עם אנ"ש ש"י שבמקום. ובמש"ב
ע"ד שידוכים - רבים הצליחו בשידוכים עם אחב"י הספרדים. וצריך
לעשות גם בכיוון זה, אף שכמובן אין כוונתי רק בכיוון זה.

והשי"ת יברך הטוב ויבוא בפועל ולגמר טוב.

ב"ה. טו' תמוז תשס"ו
ברוקלין

הו"ח אי"ח ב"ח כו'
מוה"ר נחום שי'

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הצורך נעם לי לקבל פאש סטבו ע"י
הרה"ח אי"ח ב"ח עוסק בצי"צ מוה"ר בן ציון שי' שם טוב שד"ר
ובקשתו יזכירוהו בעת רצון על הציון הק' של כ"ח מו"ח אדמו"ר
זצוקלה"ה בבג"מ ז"ל להספדך לו ולבני ביתו שיהיו הן בגסטיות
ותן ברוחניות. והשי"ת יזכהו ויצליחו לעמוד בקרן אורה ולהתנחל
באופן כזה היינו הדרכת תורת ההסידות והנהגותי' נוסף על קביעות
עמים בלימוד תורתה.

בברכה לבשו"ט בכל הנ"ל

נ"א. כ"ח תמוז תשס"ו
ס"ה וק"ח י"ח נ"ח א"ח
א"ח ה"ח י"ח נ"ח א"ח
ז"ח נ"ח י"ח נ"ח א"ח
א"ח ה"ח י"ח נ"ח א"ח
ז"ח נ"ח י"ח נ"ח א"ח

נתעכב שילוח המכתב מפני סיבה, ובנתיים נתקבל מכתבו מיום השני. -
בנוגע להצעתו לפנות במכתב לאנ"ש ע"ד עזר לפב"פ וכו' אין זה נהוג
אצלנו. ונהרא נהרא ופשטי'.

- מסוג"פ חוברת המאסר מכ"ק מו"ח אדמו"ר, שבדאי תעניין אותו ויזכה
בתוכנה את הרבים.

ב"ח. י"ג מנ"א חשב"ח
 ברוקלין

חו"ח אי"א נו"נ וכו'
 מוח אליעזר בן ציון שי

חנה יח"ר מחשי"ח שיח' בשעה טובה
 ומוצלחה ולבנין עדי עד על יסודי החורח
 וחמצות כפי שהם מוצרים במאור שבחורח זוח
 חורח החסידות.

ויראו מהם רוב נחת יחודי אמיח
 חסידותי.

22

כתב הוראה למזכירות בתחילת המכתב "חתי", היינו להוסיף הפיסקא "בטח שומר השיעורים הידועים מתקנת כ"ק מו"ח אדמו"ר בחומש תהלים ותניא"

ובסוף המכתב כתב: בב[רכת] מז"ט.

להערתו בתניא פל"ו (מו, א) - "שלכך נברא מתחלתו "הכוונה ל"תכלית ושלשמות בריאת (כצ"ל) עוה"ז", היינו שלא יכנף כו'.

*בתניא פל"ו (ממ, א) כתוב "בריאות", והרבי מתקן פה שצ"ל בריאת, ולהעיר שלא מופיע תיקון זה בפרק ל"ו, לא בלוח התיקון, ולא בהערות ותיקונים בספר התניא. אבל בפרק לג (מב, א) "ובריאות" ושם בלוח התיקון מתקן "ובריאת".

עלי ההגדה

לשיחת יו"ד שבת תשמ"ג - סיום על מסכת עירובין

י"ד אלול
ה'תשפ"ו
פסח

הוצא ונתן י"ד אלול

א

י"ד שבת

א

א. נהוג גם לערך סיום מסכת ביום החילולא (ומפני קוצר הזמן - עכ"פ בקצרה).

מסכתות הש"ס ששים הם - ששים המה מלכות, אלו ששים מסכתות. ומכין בשבנה שעברה נערך סיום על מסכת שבת (כביאר החילוקים שבין הבבלי לירושלמי). מכין שע"פ סדר מסכתות הש"ס לקומה של מסכת עירובין לאחר מסכת שבת.

ובדאי יתן חק"ה אריכות ימים ושנים טובות - כך שיוכלו לערך סידמים על כל מסכתות הש"ס, מתוך בריאות, שמחה וטוב לבב.

ואע"פ שכבר נערך סיום על מסכת עירובין, וכבר נדפס (לקו"ש ח"א ע' סג ואלף) - יתבאר עתה באופן אחר, ובעיקר - ביאר החילוקים שבין הבבלי לירושלמי.

בראשית א' א' א' א'

וכוה גופא (החילוק שבין הבבלי לירושלמי) - בהתאם לחילוק הבבלי

שבין הבבלי לירושלמי הנובע מכך שחתימת תלמוד ירושלמי (ע"י ר' יוחנן) היתה מאה שנה לערך לפני חתימת תלמוד בבלי (ע"י רב אשי ורבינא (ב"ס פו, רע"א)). כלומר, שתלמוד בבלי ~~היה~~ בתראי' ביחס לתלמוד ירושלמי - קמא' (ולכן הלכה כבבלי - הלכה כבתראי). ומהו טבע החילוק הבבלי

באופן היסודי דבבלי לירושלמי - לימוד באופן כללי (ירושלמי, קמא''). כדלקמן.

ובמיוחד כמ"פ שכאשר מבארים את השינוי שבין הבבלי לירושלמי ע"פ

סברא מבני מסוימין - יש מקום לשקרי' אם זוהי סברא נכונה ~~היא~~ משא"כ כאשר מבארים את השינוי שבין הבבלי לירושלמי ע"פ סברא כללית ויסודית הנובעת ~~היא~~ קיימת (שלא שייך ~~היא~~ מחלוקת) - שהבבלי הוא, בתראי' ביחס לירושלמי (קמא'').

ב. סיום מסכת עירובין - במשנה - הוא: "רבי שמעון אומר מקום שהתירו לך חכמים משלך נתנו לך, שלא התירו לך אלא משום שבות".

והסיוס בגמרא - בתלמוד בבלי: "רבי שמעון היכא קאי... דתנן מי שהחשיך חוץ לתחום אפילו אמה אחת לא יכנס, ר' שמעון אומר אפי' חמש עשרה אמה יכנס, לפי שאין המשוחות ממציין את המדות מפני הטועים (כלומר: כאשר מודדין ומסמנין את המקום שבו מסתיימן אלפיים אמה, אין ממציין את המדות" להציב את הסימן בסוף אלפיים אמה בדיוק, אלא מקצירין ומעמידין את הסימן בתוך התחום, שאם יצא לא עבד איסורא), דקאמר תנא קמא לא יכנס, ואמר לי' רבי שמעון יכנס" - כי, משלך נתנו לך, שכבר הוא בתוך תחומי' (פרש"י שם).

"שלא התירו לך אלא משום שבות - היכא קאי... דקאמר תנא קמא קשרה' (בניית כנור במקדש שנפסקה, שם"ל ת"ק שקשרה בשבת), ואמר לי' רבי שמעון עונבה, עניבה דלא אתי לידי חוב חטאת שרו לי' רבנן, קשריה

בלתי מוגה

[עמוד א]

[בראש העמוד רשם:] הוגה ותוקן רק מקצת

[בפינה השמאלית למעלה כתב:] לקו"ש חי"ז ע' 380

ס"א

. . ומכיון שבשנה שעברה נערך סיום על מסכת שבת (בביאור החילוקים שבין הבבלי לירושלמי), מכיון שע"פ סדר מסכתות הש"ס לאחר מסכת שבת [העביר לכאן התיבות:] מקומה של מסכת עירובין.

. . ואע"פ שכבר נערך סיום על מסכת עירובין, וכבר נדפס (לקו"ש חי"א ע' סג ואילך) – יתבארו עתה באופן פרטים אחרים אחר, ובעיקר – ביאור החילוקים שבין הבבלי לירושלמי . .

. . שחתימת תלמוד ירושלמי (ע"י ר' יוחנן) – היתה מאה שנה לערך לפני חתימת תלמוד בבלי (ע"י רב אשי ורבינא (ב"מ פו, רע"א)), כלומר, שתלמוד בבלי נחשב הוא "בתראי" ביחס לתלמוד ירושלמי – "קמאי" (ולכן הלכה כבבלי – הלכה כבתראי). ומזה נובע החילוק הכללי באופן הלימוד דבבלי לירושלמי – לימוד באופן כללי (ירושלמי, "קמאי"), בהשוואה אל ללימוד באופן מפורט יותר (בבלי, "בתראי"), כדלקמן.

וכמדובר כמ"פ שכאשר מבארים את השינוי שבין הבבלי לירושלמי ע"פ סבראות פרטיות מסויימות – יש מקום לשקו"ט אם זוהי סברא נכונה וכן המתאימה בזה משא"כ כאשר מבארים את השינוי שבין הבבלי לירושלמי ע"פ סברא כללית ויסודית הנובעת מעצמות ממצאות קיימת (שלא שייך בה בזה מחלוקת) – שהבבלי הוא "בתראי" ביחס לירושלמי ("קמאי").

ס"ב

. . "שלא התירו לך אלא משום שבות – היכא קאי . . דקאמר תנא קמא קושראה (בנימת כנור במקדש שנפסקה, שס"ל ת"ק שקושרה בשבת) . .

ב

י"ד שבט

ג

דאטי לדי חוב חטאת (במדינה גויר גזירה שמא יקשור קשר של קיימא) לא שר ל' רבנן, כלומר, גם כאן לא נתנו לך אלא משלך, דהיינו עניבה, דהוה דבר המותר (תור"ח אפר ר"ש).

כלומר: דברי ר"ש, מקום שהתירו לך חכמים משלך נתנו לך, שלא התירו לך אלא משום שבת" - הם בקשר לב' ענינים שבהם פליג על ת"ק: (א) בדין דמי שהחשיך חוץ לתחום, ששם מקיל ר"ש ואומר ש, אפי' ט"ו אמה יכנס, מכיז ש, משלך נתנו לך, (ב) בדין דנימת כנור במקדש שנפסקה, ששם מחמיר ר"ש ואומר קשירה, כי מה שמיקל כ, מי שהחשיך חוץ לתחום - איך זו קולא, אלא, משלך נתנו לך, וכמו כן בנימת כינור - ,לא התירו אלא שבות, כלומר לא נתנו לך אלא משלך, דבר המותר - עניבה.

וצריך להבין:

(א) ~~מנע מנמיך ר"ש במעט המסכת ד"ה הדין ד, מי שהחשיך חוץ לתחום~~ מוכא במסכת זו לפני כר"ב פרקים (ספ"ד), וכן הדין ד, קשרין נימא בשבת" נאמר במשניות שלפנ"ו (קב, ב), וא"כ, מדוע נאמרו דבריו של ר"ש (ביחס לב' דינים אלו) בסיום המסכת דוקא?

בתוס' (ד"ה אמר ר"ש) איתא: ,והא דנטר עד הכא, משום דבעי לאסוקי מילי דבמקדש אבל לא במדינה", כלומר: ,משום דר"ש לא פליג אלא במקדש, לא בעי לאסוקי בכל הני איסורי דרבנן דכ"ע מודו בהו במדינה, ונטר עד הכא לאשמרעוין דפליג ר"ש אקשירת נימא במקדש ואוסר" (מהרש"א). אבל - במהרש"א כותב: ,וכל זה דחוק למר דמשום כך נטר עד הכא, שלא הוזכר כלל מפורש פלוגתא דר"ש בקשירת נימא משום משנה, ולעיל גמי פליג ר' יהודה את"ק מבילי דמקדש לחוד, ולא נטר עד הכא" (ולכן מכאן המהרש"א באופן אחר מפי' התוס', וגם על דבריו ישנם כמה קושיות, כמבאר באחרונים).

(ב) ~~קושיא הוי גדולה~~: היכן מרומז בלשונו של ר"ש - ,מקום שהתירו לך חכמים משלך נתנו לך, שלא התירו לך אלא משום שבות" - שכוונתו לב' הדינים ד, מי שהחשיך חוץ לתחום" ונימת כנור שנפסקה? - המשנה מדברת אמנם כ, לשון קצרה, אבל ~~אין~~ רמז בעלמא, ומה גם - שלכאורה, אפילו רמז בעלמא איך כאן!

הוא הדין

ג. סיום הגמרא בירושלמי הוא כצנן אחת - בדברי התוספת/דפרק: ,הוא ה" אומר צבת בצבת עכד (הצבת אינה נעשית אלא בצבת אחרת), צבתא קדמיתא מה היית (צבת הראשונה מי עשה), כירי' הוות" (כרי' מששת ימי בראשית, שהיא מהדברים שנבראו בע"ש בין השמשות). וממשיך בגמרא: ,אמר רבי חנינא קומי ר' מנא ומה את אמר לה (מהו קשר הדברים, ומהי הכוונה בהכאת תוספתא זו, והשיב לו): מצבתא חדא למדו כמה צבותות וכא משביתת אחת למדו כמה שביתות".

והנה, בעירוש דברי הירושלמי - יש מפרשים (פני משה) שתוספתא זו הובאה כדי לענות על השאלה שנשאלה לפנ"ו, בקשר לדברי המשנה אודות

בלתי מוגה

[עמוד ב]

.. א) מדוע נאמרו דברי ר"ש בסיום המסכת דוקא – הרי הדין ד"מי
שהחשיך חוץ לתחום" מובא במסכת זו לפני כו"כ פרקים ..

.. ב) הקושיא הכי גדולה: ..

.. המשנה מדברת אמנם ב"לשון קצרה", אבל איך זה לא רמז
בעלמא ..

ס"ג

.. סיום הגמרא בירושלמי הוא באופן תוכן אחר לגמרי – בדברי
התוספתא דפירקין: ..

הוצאת שרן שנמצא במקדש - ,ר"ע אומר כל מקום שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת משם מוציאין אותו, ושאר כל המקומות כופין עליו פסכתו: ,הוציא מקום שחייבין עליו כרת ונפל למקום שאין חייבין עליו כרת - כבר נראית לצאת (בתחילה, ופשיטא שמוציאו אף משם, אלא דמכעיא לו, אם) מצאת אחר בצדו (במקום שנפל) - מוציא את שניהם (דמכיון שהותר לזה הותר אף לזה), או אינו מוציא אלא את שגראח לצאת" (בתחילה).

ובמענה על שאלה זו - הוכיח לו תוספתא זו בדרך רמז ומשל שממנה יש ללמוד חשבה על השאלה: ,כמו מצבתא אחת למדו לעשות כמה צביתות, הכא נמי משיביתא אחת למדו כמה שבייתות, דמכיון שהותר לו שבות אחת במקדש, למלט ולהוציא זה שגראח לצאת, מוציא עמו במקום שנפל גם את השני, דמאי שנא, דכיון שהותר הותר כמה שבייתות" (פ"מ).

ולפירוש זה - צריך להבין:

(א) כיצד אפשר לומר ,משבייתא אחת למדו שבייתות הרבה" (ולכן מותר להוציא את השני עמו), כאשר מדובר אודות ענינים שתיים זה מזה - שרן שנפל במקום שחייבין עליו כרת שכבר נראה לצאת מלכתחילה, ושרן שנמצא במקום שאין חייבין עליו כרת שאסור להוציא, ,משבייתא אחת למדו כמה שבייתות" שייך לומר רק כאשר מדובר אודות שבייתות שוות?

(ב) למאי נפק"מ שצבת ראשונה היא בריי בידי שמים - כדי לכאר משבייתא אחת למדו כמה שבייתות מספיק לומר רק ,צבת בעצת עבד", כלומר, שמצבת א' עושים הרבה צבתות, גם אם צבת ראשונה היא מעשה ידי אדם?

הוא רואים בזה שיש אפשרות לעשות צבת (במעשה ידי אדם) גם ללא צבת אחרת (ע"י אומנות מיוחדת), אלא שהקב"ה רצה שצבת ראשונה תהי' בריי בידי שמים - מטעם הדיוע לדצרה; אבל כנגדו לענינו - למאי נפק"מ שצבת ראשונה היא בריי בידי שמים?

ד. והביאור בכל הנ"ל - בקיצור עכ"פ:

דבריו של ר"ש - ,מקום שהתירו לך חכמים משלך נתנו לך, שלא התירו לך אלא משום שבות" - אינם מתייחסים לבד הענינים שהבאנו בגמרא דכבלי (א), מי שהחשיך חרץ לתחום", ו,נימח כינור" כלפי, אלא ב"ש אומר כלל השייך לכל עניני שבות (שכו"כ מהם הובאו במסכת זו), ולכללות הענין דעירובין, כדלקמן.

ועפ"י מתורצות ב' השאלות דלעיל בסוגיא דכבלי - (א) מדוע נאמרו דברי ר"ש בסיים המסכת דוקא (קושית התוס'), (ב) היכן מרומז בדברי ר"ש הנשא ד,מי שהחשיך כו"ה, נימח כנור" - כי דבריו של ר"ש אינם מתייחסים לדנינים פרטיים הנ"ל הוא כי אם כלל בכל עניני שבות עניני עירובין, ולכן נאמרו הדברים בסיים המסכת.

בלתי מוגה

[עמוד ג]

. . א) כיצד אפשר לומר "משביתה אחת למדו שביתות הרבה" (ולכן מותר להוציא את השני עמו), כאשר מדובר אודות ב' ענינים שונים זה מזה . .

. . "משביתה אחת למדו כמה שביתות" שייך לומר רק כאשר מדובר אודות שביתות שוות?! **(כקושיית . .**

. . כלומר, שמצבת א' עושים הרבה צבתות, גם אם צבת ראשונה היתה בנדו"ז היא מעשה ידי אדם!?

דהנה, **[ולהעיר - רואים במוחש שיש אפשרות לעשות צבת (במעשה ידי אדם) גם ללא צבת אחרת (ע"י אומנות מיוחדת), אלא שהקב"ה רצה שצבת ראשונה תהי' ברי' בידי שמים - מטעם הידוע ליוצרה; אבל בנוגע לענינו - למאי נפק"מ שצבת ראשונה היא ברי' בידי שמים דוקא?!**

ס"ד

. . דבריו של ר"ש - "מקום שהתירו לך חכמים משלך נתנו לך, שלא התירו לך אלא משום שבות" - אינם מתייחסים רק לבי' הענינים שהובאו בגמרא דבבלי ("ימי שהחשיך חוץ לתחום", ו"נימת הכינור") בלבד, אלא גיש שר"ש אומר כלל השייך לכל עניני שבות (שכו"כ מהם הובאו **בכמה מקומות** במסכת זו), ולכללות הענין דעירובין, **זכל המס' נקראת עש"ז "עירובין"** כדלקמן . .

. . כי דבריו של ר"ש אינם מתייחסים **דוקא** לדינים פרטיים הנ"ל דוקא, כי אם כלל הם בכל עניני שבות **ובכל** דעניני עירובין, ולכן נאמרו הדברים בסיום **וחותם** המסכת.

וע"ם האסור לעיל שהירושלמי הוא בבחינת „קמאר“ והבבלי בבחינת „בתראי“, ולכן אסון הלימוד בירושלמי הוא בכללותו, ובבבלי בפרטיות יותר - חנה בתאור דבריו של ר"ש בתור כלל בכל עניני שבות ועירובין (שעפ"ו מובן מודע נאמרו הדברים בסידם המסכת) הוא בירושלמי (ז), צבת בצבת עכ"ל, צבצב קדמיתא - וידע תנא (כידע שמים) - משביתא אמת למביתא - משביתא - כדלקמן ס"ו), ולאחרי שלומדים בירושלמי את ביאור דבריו של ר"ש (בתור כלל בכל עניני שבות ועירובין), אז ממשיכים ללמוד בבבלי בפרטיות יותר - ב' דוגמאות פרטיות שבהם מתבטא כללו של ר"ש: „מי שהתשיך חוץ לתחום“ - דוגמא למקיל כדוני עירובין, ו, „נימא כיטור“ - דוגמא פוסטא כדוני שבות (כדלקמן ס"ו).

ועפ"ז - הסיום בירושלמי „צבת בצבת עכד כר“, אינו מתייחס לשאלה שנשאלה לפני „מצאת אחר בצייד כר“ (כהפ"ר שהובא לעיל) - אלא פסג זה בא בתור ביאור לדבריו של ר"ש בסידם המשנה (כדלקמן). ועפ"ז מתורצת השאלה הא' לעיל בסוגיא בירושלמי (כידע אפ"ל „משביתא אחת למדו שביתות הרבה“ כאשר ב' השביתות אינן שוות כר) - כי תוספתא זו לא הוכחה מעל בתור מענה לשאלה הג"ל (ראה קרבן העדה: „ולא איפשיטא“), כי אם בתור ביאור בדבריו של ר"ש במשנתנו. ועפ"ז יוכן גם הדיוקן שצבת ראשונה היא בדר' שמים, כדלקמן.

ה. והביאור בזה:

במסכת עירובין ישנם ריבוי דינים בנוגע לעירובין. במסכת עירובין תחומין וכו', ופ"ז כן ישנם במסכת זו (בסידמה) כ"ב דינים בנוגע לעירובין ושבות.

והנה, בנוגע לענין דעירובין (עירובין תחומין) וכן בנוגע לענין דשבות - ישנם חילוקי דעות בנוגע לעצם החיוב שלהם (ראה גם לקו"ש ח"א ע' סס"ע ובהגסמן שם):

בנוגע לתחומין - יש דעות שתחומין הן מדאורייתא (דעת ר"ע בפרק כלל גדול (שבת סט, א. ועוד, סוטה ל, ב)), וכזה גופא - ב' דעות: (א) גם אלפיים אמה דאורייתא, (ב) י"ב מיל דאורייתא ואלפיים אמה מדרבנן; ויש דעות שכל איסור תחומין הוא מדרבנן.

[וכמובא גם בפרש"י דפרשתנו עה"פ „אל יצא איש ממקומו“ (בשלח טז, כט) - „שאין תחומין אלא מדבריו סופרים“, ומכיון שרש"י כותב את פירושו לכן חמש למקרא, מובן, שכונתו היא במשטות - שכל ענין התחומין (הן אלפיים אמה, והן י"ב מיל) הוא מדבריו סופרים. והאריך בזה הרא"ם בפירושו בדבריו רש"י].

ועד"ז מצינו חילוקי דעות בנוגע לשבות:

יש דעות שענין השבות יש לו עיקר מן התורה - שהרי נאמר בתורה

בלתי מוגה

[עמוד ד']

.. הנה ביאור דבריו של ר"ש בתור כלל בכל עניני שבות ועירובין (שעפ"ז מובן מדוע נאמרו הדברים בסיום המסכת) הוא בירושלמי ("צבת בצבת עבד, צבתא כו' קדמייתא... בירי' הוות (בדי שמים)... משביתה אחת למדו כמה שביתות", כדלקמן ס"ו), ולאחרי שלומדים בירושלמי את ביאור דבריו של ר"ש (בתור כלל בכל עניני שבות ועירובין) ..

.. "מי שהחשיך חוץ לתחום" - דוגמא פרטית בדיני עירובין, ו"נימת כינור" - דוגמא פרטית בדיני שבות (כדלקמן ס"ז).

.. אלא ענף זה בא בתור ביאור לדבריו של ר"ש בסיום המשנה (כדלקמן) ..

.. כי תוספתא זו לא הובאה כלל בתור מענה לשאלה הנ"ל (ראה קרבן העדה: "ולא איפשיטא") ..

ס"ה

.. במסכת עירובין ישנם ריבוי דינים בנוגע לעירובין, החל מ- כולל ועיקר עירובי תחומין וכו', ופנא וכן ישנם במסכת זו (בסיומה) כו"כ דינים בנוגע לענף דלשבות ..

.. ומכיון שרש"י כותב את פירושו גם לבן חמש למקרא ..

(* שהשם עירובין - מערבין בעירובי תחומין (ומשתתפין - גם בחצרות) ר"פ בכל מערבין

ה

י"ד שבט

ה

„תשבות“, ויש דעות שכל ענין השבות הוא מדרבנן בלבד, ופ"ש „תשבות“ - אינו אלא אסמכתא בלבד.

וכפ"ש הרמב"ם (הל' שבת פכ"א): „נאמר בתורה תשבות, אפילו מדרבנן שאינן מלאכה חייב לשבות מהן, ודברים הרבה הן שאסרו חכמים משום שבות, מהן דברים אסורים מפני שהן דומים למלאכה, ומהן דברים אסורים גזירה שפא יבוא מהן איסור סקילה“ - כדוע השק"ט בפירוש דברי הרמב"ם (כמ"מ ולח"מ שם), אם הכוונה היא שהתורה אסרה עניני שבות אלא שהדבר נמסר לחכמים, או שכל איסורי שבות הם מדרבנן, וסמכו על מקרא זה, או שיש עניני שבות שהם מן התורה ויש שהם מדרבנן, ועד"ז ידועה השק"ט בפניק זה בפירוש הרמב"ן עה"ת (אמור כג, כד) אם יש לשבות עיקר מן התורה או שזהו אסמכתא בלבד.

והנה, בסיום המסכת אמר ר"ש כלל יסודי בנוגע לכל עניני עירובין (תחומין) ושבות - „מקום שהתירו לך חכמים, משלך נתנו לך, שלא תחזור לך“ - כלומר: „מתי שפ"ס חל"ל בדינים אלו (תחומין ושבות) רק כאשר מדובר אודות חומרא שהיא בולה מדרבנן, ואין לה עיקר מן התורה (שאין יכולים לבוא על דה לאיסור מן התורה), שאו ההיתר (במקרים אחרים) הוא באופן ד, משלך נתנו לך“ - מפני שבעצם מן התורה (בדין זה) דאין חומרא אלא הגמרא ב' דוגמאות פרטיות שבהם מתבטא כללו של ר"ש: דוגמא א' - בענין תחומין, ודוגמא א' - בענין שבות, כדלקמן ס"ו].

ו. וזהו ביאור מאמרו של ר"ש בסיום הגמרא בירושלמי - „צבת בצבת עבד, צבתא קמייתא... בירי' הוות (ברי' בידי שמים)... מצבתא אחת למדו כמה צבות וכו' משביתא אחת למדו כמה שביתות“:

עצם ענין השבות הוא מן התורה - כפ"ש בתורה „תשבות“, בדוגמת צבת ראשונה שהיא ברי' בידי שמים, ולאחרי שישנו עצם האיסור דשבות מן התורה - אזי, „משביתא אחת למדו כמה שביתות“ (כשם ש, מצבתא אחת למדו כמה צבות) „צבת בצבת עבד“ - פרטי איסורי שבות שנתפרשו ע"י החכמים.

וב, כמה שביתות“ שלמדים מה „שביתא אחת“ - ישנם חילוקים: ישנו ענין של שבות שהוא דומה ל, „שביתא אחת“, כלומר, ענין של שבות שעל ידו יכולים לבוא לידי איסור דאורייתא, בדוגמת צבת ראשונה שהיא בידי שמים; וישנו ענין של שבות שאינו דומה ל, „שביתא אחת“, כלומר, ענין של שבות שאין יכולים לבוא על ידו לידי איסור דאורייתא, ולכן אינו בדוגמת הצבת שאין בידי שמים.

וזהו כללו של ר"ש - מקום שהתירו לך חכמים משלך נתנו לך, שלא התירו לך אלא משום שבות“, כלומר: מה שהתירו חכמים דברים מסויימים - הרי זה רק באופן ד, „משלך נתנו לך“, כלומר, דבר שהוא מותר כעצם מכיון

כלתי מוגה

[עמוד ה']

.. והנה, בסיום המסכת אומר ר"ש כלל יסודי "וסה"כ" בנוגע לכל עניני עירובין (תחומין) ושבות – "מקום שהתירו לך חכמים, משלך נתנו לך, שלא התירו לך אלא משום שבות", כלומר: שיש ענינים בזה שאינם "שלך" (דרבנן, כ"א מן התורה) ורק משלך נתנו לך, מתי שייך להקל מתירים בדינים אלו (תחומין ושבות) – רק כאשר מדובר אודות חומרא שהיא כולה מדרבנן, ואין לה עיקר מן התורה (שאין יכולים לבוא על ידה לאיסור מן התורה), שאז ההיתר (במקרים מיוחדים אלו) הוא באופן ד"משלך נתנו לך", מכיון שבפעם דבר המותר שלא התירו לך אלא משום שבות [העביר לכאן התיבות שמחק מעיקרא:] (מן התורה) הרי זה מותר.

[ובסיום המסכת – בבבלי – מביאה הגמרא ב' דוגמאות פרטיות שבהם מתבטא כללו של ר"ש: ..

ס"ו

.. עצם ענין השבות הוא בירי' הוות מן התורה – כמ"ש בתורה "תשבות", בדוגמת צבת ראשונה שהיא ברי' בידי שמים ..

.. (כשם ש"מצבתא אחת למאד נעשו כמה צבותות", "צבת בצבת עבד" - פרטי כמה איסורי שבות שנתפרשו ע"י החכמים ..

יוריד שבט

שאינו יכול לבוא לידי איסור דאורייתא, שלא התירו לך אלא משום שבות - שבות שאינה דומה לצבת הראשונה שהיא בידי שמים (איסור מן התורה).

ו. והנה, לאחר שנבאר בירושלמי תוכן דבריו של ר"ש באופן כללי (בהתאם לאופן הלימוד בירושלמי) - שוב אין צורך לבאר זאת בבבלי, מכיון שהבבלי בא לאחר הירושלמי (בתראי"), ואף כפי שהאמוראים שכבבל את דברי הירושלמי,

ובפרט שא' האמוראים הכי מפורסמים בבבלי הוא - ר' יוחנן, ועד שאמר, ר' יוחנן תנא הוא ופליג' והרי ר' יוחנן הוא שסידר וחתם את תלמוד ירושלמי,

ולכן, בסידם הגמרא בבבלי ממשיכה הגמרא לבאר את כללו של ר"ש (בהמשך למשנ'ת בירושלמי) בפרטיות יותר, בהביאה דוגמאות שבחס מהבטא הכלל שבדברי ר"ש:

דוגמא בדיני תחומין (עירובין) - „מי שהחשיך חוץ לתחום... רבי שמעון אומר אפי' חמש עשרה אמה יכנס, לפי שאין המשוחות ממצין את המדות מפני הסרעים“: מה שהתירו (בדעבד, כאשר „החשיך חוץ לתחום“) להכנס אפילו ט"ו אמה - הרי זה באופן ד', משלך נתנו לך, שכבר הוא בחוד תחומי, כלומר: ט"ו אמה אלו נקבעו לכתחילה (ע"י המחדין) מחוץ לתחום (עם היותם בעצם בתוך ארבעים אמה) כדי שאם יצא לא יעבור על איסור תחומין, ולכן, יכולים חכמים להתיר (במקרה מסויים) להכנס אפילו ט"ו אמה, מכיון שאין כאן ענין שיכול לבוא לידי איסור דאורייתא - י"ב מיל דאורייתא, כי אם לידי איסור דרבנן - ארבעים אמה.

ועד"ו דוגמא בדיני שבות - „כן לו נפסקה לו גימא בכנור... ר' שמעון אומר עונבה“, „ענינה דלא אתי לידי חיוב חטאת שרו ל' רבנן, קשירה דאתי לידי חיוב חטאת לא שרו ל' רבנן“: מה שהתירו חכמים ענין של שבות כאשר נפסקה גימא בכנור במקדש - הרי זה באופן ד', משלך נתנו לך, שלא התירו לך אלא משום שבות, כלומר, ההיתר הוא רק בענין של שבות שאין לו עיקר מן התורה (שאינו יכול לבוא לידי איסור דאורייתא), משא"כ כאשר מדובר אודות ענין של שבות שיש לו עיקר מן התורה - „קשירה דאתי לידי חיוב חטאת“, שהוא בדוגמת הצבת הראשונה שהיא ביד שמים.

ה. והנה, בנוגע לכללות הענין ^{מב3}עירובין - איתא במדרש (ב"ר פ"א, ה), ששאל מין א' מר"ע, „אם כדברך שהקב"ה מכבד את השבת, אל ישב בה רוחות, אל יוריד בה גשמים, אל יצמיח בה עשב“, והשיב לו ר"ע: „אמשול לך משל לשנים שהיו דרך בחצר אחת, אם אין זה נותן עירוב וזה נותן עירוב, שמה מותרין לטלטל בחצר, אבל אם היו אחד דר בחצר, הרי הוא מותר בכל החצר כולה. אף כאן הקב"ה לפי שאין ראשון אחרת עמו כל העולם כולו שלו, מותר בכל העולם כולו“.

בלתי מוגה

שלמה אקט...

[עמוד ו]

[אחרי סעיף ו כתב:] בל"ג – בש"ק בשלח בל"ג

ס"ז

. . שוב אין צורך לבאר זאת עוה"פ בבבלי, מכיון שהבבלי בא לאחרי הירושלמי ("בתראי"), ובדאג והאמוראים שבבבל [העביר לכאן תיבת:] ידעו את דברי הירושלמי,

[ובפרט שא' האמוראים הכי מפורסמים בבבלי הוא – ר' יוחנן, ועד שאמרו "ר' יוחנן תנא הוא ופליג" ()], והרי ר' יוחנן הוא שסידר וחתם את תלמוד ירושלמי],

ולכן, בסיום הגמרא בבבלי ממשיכה הגמרא לבאר את כללו של ר"ש (בהמשך למשנ"ת בירושלמי) בפרטיות יותר . .

ס"ח

. . והנה, בנוגע לכללות הענין דעידובין דשבת – איתא במדרש (ב"ר פי"א, ה), ששאל מין א' מר"ע, "אם כדבריד שהקב"ה מכבד את השבת, אל ישב בה רוחות . .

. . אף כאן הקב"ה לפי שאין רשות אחרת עמו כל העולם כולו שלו, מותר בכל העולם כולו". היינו דכללות ענין השבת הוא העדר העירוב והוצאה מרשות לרשות".

(* ראה לקו"ש . .

יריד שבט

וחו כללות הענין ד' עירובין - מלשת לערב יחד, כלומר, שעשים מכמה רשות - רשות אחת, ואז מתרחק לסטל כר.

וחו גם כללות החדוש שיה' בגאולה האמיתית והשלימה - לידם שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים - שאז יקרים היעוד, ממוצתי ואני ארמא, כלומר, שיתבטלו כל המחיצות המבדילות בין, רשות הרבים ל, רשות היחיד, ואז יהי העולם כולו, רשות היחיד - ליחידו של עולם.

ויקרים היעוד, תגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר, וכמ"ש, ולבוא בנקרת הצדדים ובסעיפי הסלעים מפני פחד ה' וחדר גאונם ב"ה וייצו, שיהי גלוי אלקות בכל העולמות כולם, אשר ש, ידע כל פעול כי אתה פעלת - דקאי על עולם העשר, עזה"ו התחתית מבוואר בסידור הארץ"ל.

ואז יהי אלקות בעולם כולו באותו ד, בשם שאני נכתב כך אני נקרא, כלומר, שכאחת אותן שבו נכתב שם ה' עניני קדש ונקרא בזמנים מיוחדים בשנה, ע"י הכה"ג ובקדש הקדשים בלבד (משא"כ מחוץ למקדש, ועאכ"כ בזמן הגלות) - באותו אותן, כך אני נקרא" בלוי בכל העולם כולו, ובקול גדול - מכיון שקורים היעוד, תקע בשופר גדול לחרותנו.

בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש.

בלתי מוגה

[עמוד ז']

. . ויקויים היעוד "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי הוי' דיבר",
וכמ"ש* "לבוא בנקרת הצורים ובסעיפי הסלעים מפני פחד ה' והדר
גאוונו גוי", היינו, שיהי' גילוי אלקות בכל העולמות כולם, **וצאופך ועד**
ש"ידע כל **פעול** כי אתה פעלתו" – דקאי על עולם העשי' **להעביר לכאן**
התיבות: [כמבואר בסידור האריז"ל] **אפילו** עוה"ז התחתון **שאינ**
תחתון למטה ממנו"

. . כלומר, שבאותו אופן שבו נכתב שם הוי' **תיקן הסדר**: ונקרא בעניני
קדושה בזמנים מיוחדים בשנה . .

(*) **עיין תניא ספלו.**

(*) **תניא רפ"ו. וראה בהמאמר בענין למטה מטה עד אין תכלית ()**.

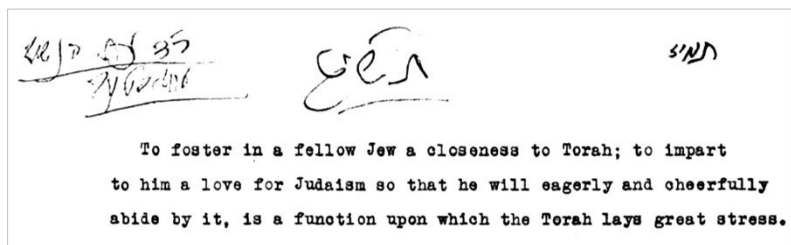
תשי"ג ר"ד לפני הנשים מוואכטער*

To foster in a fellow Jew a closeness to Torah; to impart to him a love for Judaism so that he will eagerly and cheerfully abide by it, is a function upon which the Torah lays great stress. Though equally responsible in this function are both men and women alike, upon the women falls the greater share of the responsibility. For the nature of women is inherently sympathetic and compassionate. Because they are so endowed, women possess a greater capacity with which to exercise the function of Kiruv.

Generally speaking in order to discipline human behavior either one of two basic methods might be employed--either stern or gentle measure, either constant reprehension or soft spoken kindly words. The pattern of Torah is Shalom and Kiruv. The character of women is one of a tender, benign nature. Due to this, because their inherent character is akin to and modifies the pattern of Torah, therefore are they better adapted to induce their fellow Jews to discipline their behavior in the way of Torah.

Man possesses both a body and a soul. In a Jew there exists an interrelation between the body and the soul. In truth they are bound together.

If for example one is ill in order to recover he must consult a doctor. The doctor who understands the physical needs of the

body diagnoses the nature of the illness and prescribes treatment. If the case is such that it warrants it then hospital care is recommended.

The structure of the hospital is such that although it is the doctor who prescribes it is the nurse who actually administers treatment. With regard to this it may be said that nursing is predominately a woman's field; a fact obviously discernable in hospitals where with only rare exception the nurses are all women. Because women, by nature of their innate nature are better suited to nursing. For, by their kindness and patience women can make even medicine with a bitter taste seem less ominous.

So too – the care of the Neshuma!

If a Jew is not well spiritually, it becomes necessary to treat him so that he may recover. In order to procure a remedy for his spiritual ills, he should consult the one, who like the doctor for his physical needs, knows and understands the spiritual needs of a Jew. For the spiritual health of a Jew is dependent upon his fulfilment of the Mitzvoths.

A woman is responsible for the spiritual well being of her family, in this respect too, spiritually, she ministers to the needs of her family. It is here that women may make use of the inherent quality with which they were endowed, the ability to draw one closer to Torah.

The Aybershter is good and it is His desire that those who do His work apply themselves with kindness, benevolently. Therefore, in performing the function of Kiruv women should go about it with love and gentility, so that the fulfilment of Torah will be a happy one. A woman's strength is such, that through her influence, she can prevail upon one to fulfil even what seems like a supposedly difficult, or bitter tasting spiritual task.

This then is the function of Kiruv in which all Jews are responsible but for which women are more capable.

The Baal Shem Tov said that all Jews are like brothers and sisters. If this be the case then the performance of Kiruv should be extended beyond the confines of ones immediate family and should encompass all Jews.

May you and your families have a healthy happy summer.

May you have happy Jewish Chassidic homes, such that they may stand out as an example thereof.

Turn Worcester into a Chassidic Jewish city so that from Chicago to Philadelphia to Pittsburg they will have heard and point toward Worcester as a Jewish City.

Have a healthy summer together with your families. May you realize nachas from your children, a Jewish nachas, a nachas that you may be able to perceive.

Regards to your husbands.

יומן חודש אלול תשכ"ז

"TNS- Tomix"

נכתב ע"י ר' אלימלך ע"ה פרידברג, ונשלח בשעתו אל אחד מחביריו

מתפרסם כאן לראשונה

ב"ה ימי הסליחות, ה'תשכ"ז
חצרות כ"ק אדמו"ר שליט"א

שלום וברכה
כבוד ידידי הנעלה והיקר

How are you? And how is everything by you? Here everything is fine, And I am also B"H fine..

Being that this letter will be my last letter for the year 5727. a year of hakhel – I would like to wish everyone a kesivo vachasino Toivo.

I am enclosing together with this T.H.S. a copy of the Rebbe's letter both in Yiddish and in English.

Being that three weeks have passed since my last letter, and due to the fact that it will soon be You Tov, I will be writing all the things which happened during these few weeks in a short form. I ended off my last letter on the 6th of Elul, and I will now go back to then,

But before I go on, I will go back to the 2 of Elul. in that day Aron Sarbransky made a bris, and he was there by the Rebbe by Mincha, and when they got to Tachanun, the Rebbe was standing there and did not say, but Zalman Duchman did start saying. So the guys told him that the Rebbe was not saying, so he started to say Kaddish. so Rabbi Z.S. Dvorkin said that you do have to say Tachanun. But when Zalmen Duchman finished Kaddish, the Rebbe said on.

The big news is about the making the shule bigger in 770 and later in this letter I will write about it.

During the whole week of the 6th of Elul the Rebbe did not come out to mincha.

Thursday night the 10 of Elul, there was a semi-offical yechidus, the Rebbe came out to Maariv at about 10:20. Among the people who went in that night was Rabbi David Telsner of the Jewish Agency, together with a person by the man of Zalmen Sharagar (I think) who is the Transportation Minister of Israel. Also Zalmon Duchman went in because of his birthday on 11 of Elul. Also Simcho Elberg the writer, he was by the Rebbe from 10:35 till 12:50. Rabbi Sholem M. Simpson. Rabbi I. Jacobson, and Sidney Hecht. The Rebbe left 770 that night at about 3:30.

On shabbos the 11 of shul the Rebbe again Farbrenged, and the the Rebbe again spoke about the guys who are always looking at the Rebbe and are not davening and etc. Also on Shabbos there were 3 oifrofs . . .

On the 15 of Elul many things happened, the Rebbe went to the ohel, and as the Rebbe was leaving Ephraim Pikarsky was standing in the hall and was hoping that the Rebbe would give him the siddur before the Rebbe left to the thel, as the Rebbe was walking past, the Rebbe stopped and gave Ephrayim the Sidur. Also in the afternoon Rabbi Jacobson Farbrenged . . . The Rebbe left to the ohel at 3:30 and came back at about 7:20.

That night Rabbi Jacobson was by the wedding and in the middle he left, he went to Los Angles, Calf, the Rebbe sent him there to go to the bris of a son of a person by the name of ... who had learned in Hadar Hatorah...

Before Shabbos the 18 of Elul, guests started coming for Tishrei. Among the people who came were, Rabbi N. Pinson from Tunis, Rabbi Lipskeir from Morocco , Rabbi Mendel Futerfas. Also for a short visit was Rabbi Berel Bourgarten from Buenos Aires, Argentina, he came on his way back from England, for his daughters wedding, who married Rabbi Menachem Salik who learned in Montreal. Rabid Bamgarten is not staying in NY. for Tishrei, but he has already left back home. While he was here he was by the Rebbe and the Rebbe asked him about the wedding, and the Rebbe also asked him if

Avrohom Lipskier was there or not, because Lipskeir wrote to the Rebbe that he is going and the Rebbe wanted to know if he made it or not.

On the 16 of Elul, before Mincha Reb Mendel Futerfan came to 770, and that night he and Reb Abba Pliskin farbgened in the vabir shule till 6:45 Friday morning. Also on that night was Yachidus, and among the people who vent in were Rabbi Pinson from Tunis, among the things that the Rebbe told him were that if the Tanya will be printed over in 5 different parts of the world, Moshiach would come, the Rebbe told him 2 of the places 1. Australia, 2. Tunis, but the third place the Rebbe did not tell him. After him a writer from Israel was by the Rebbe for over 2 hours, but when he came out no one asked him anything, so he did not say over anything. After him was Berel Baumgarten. The Yechidus ended at 2:25 and then Chodokov went in and after a few minutes he came out. Then he went back to his room and after a few minutes he came out holding a sefer and a few papers and he went back in by the Rebbe. The Rebbe first left 770 at about 3:25.

Dafore shabbos the 18 of Elul the Rebbe told the Rashag that on shabbos by the farbrengen the Rebbe will speak about: 70 years of the Yeshiva.

During the week: after the 10 of Elul, I was part of that week in London, Ontario Canada by Dr. Z. Block . . Before I left 770 to Canada the work on the shule inside 770 had started, and by the time I came back, almost half of the shule was done.

due to the fact that I want to finish this Letter before Rosh hashana I'm writing very little about the shul... and in my next letter which will be right after You Tov I will write the rest. At the present time the shule will not be ready for use on Yom Tov, and the Rebbe has said that he is not going to daven in the new shule on Yom tov because there were rumors going around 770 that on You Tov the Rebbe would be davening in the new shule and not in the old one. And It is hoped that for Yom Kippur the new shule will be ready. Also the well for Tashlich is finished, and the place where it is is behind the building of 768 Eastern Parkway where the Rebbes library is. A very nice hole

was made with fish and rocks and etc. But still no one knows if the Rebbe will be using it or not. The well is over 180 feet deep.

This past Shabbos the Rebbe Farbrenged, and the Rebbe said that after Shabbos they should Farbreng, and the Rebbe gave the cake from Kiddush, and the Rebbe said that they should Farbreng Sunday night, and Monday night, and Tuesday night. And this of course has been going on, even tonight now which is 5:30 Tuesday night... The Rebbe ended on Shabbos at 5:15.

on Thursday the 23 of Elul and on Shabbos the 25 of Elul the Rebbe said Kaddish.

Motzei Shabbos at 1:00 the Rebbe came down to Selichos.

This year as last the Rebbe said that all the Russians from Kfar Chabad, who got out of Russia this past year should come to 770 for Tishrei, and the Rebbe sent about 20 tickets to the kfar for this. In general many, many people have come to 770 already, every day there are people coming from Israel, a plane has come from England and a few people have come from France, Marroco, and Reb Zalmen Sarabranski from Australia. For the 6 of Tishrei more people will be coming from Israel, And from the way it looks now there will be very little space in 770, till the shule is finished .

There is really such more what I would write, about 6 more pages but due to the fact that it is so late now, and I have to be up at 6:30 for selichos, I will be ending off here

And I hope that right after Shabbos, I will start a new T.H.S. and then I will put it the things which are now leaving out.

Due to the fact that this is my last letter in of this year 5727 a year of Hakhel and as the Rebbe has said that Hakhel is till Succoth 5728, I would like to wish everyone a blessing for a Kesivo vachasimo Toivo, for a happy and sweet year, and also a year that we all see the beginning of the Redemption, and may we all see the complete and true Redemption and as the Rebbe said this past Log Bomer "And soon indeed will be fulfilled also what is written at the end of this portion of this Sidra: I shall lead you upright - G-d's promise to lead every Jew and all Jews, upright and with raised heads, in the true and complete Geulo,

through our righteous Moshiach, who will free those of us who are in the lands of dispersion, as well as those who are in Eretz Yisroel, from Golus, and will establish G-d's reign in the whole world. May the true and complete Geulo come very soon, Amen." May this indeed come to pass soon, in our times.

Hoping to hear from you soon, send my regards to everyone.

Yours truly, With blessings

פאר די לוטו

מענות לר' משה עזאגווי בנוגע ל"לוטו" מלוקט מסדרת ליקוט מענות קודש

א

[ב' אלול, תשמ"ה]

מענה להתי משה עזאגווי שביקש ברכה לזכות ב"לוטו" על סכום שלש מיליון דולר, ושיקויים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א

אזכיר עה"צ

ב

[ב' אייר, תשמ"ו]

מענה להתי משה עזאגווי שביקש ברכה שיקויימו כל הברכות שקיבל מכ"ק אדמו"ר שליט"א

אזכיר עה"צ

ג

[כ"ף אייר, תשמ"ו]

מענה להתי משה עזאגווי על מכתבו (בתאריך ל"ג בעומר) בו ביקש ברכה בקשר עם ל"ג בעומר - עת רצון דהילולא דרשב"י - שיקויימו כל הברכות לשידוך ולעשירות וכו'

אזכיר עה"צ

אמחז"ל כדאי הוא ר"ש לסמוך עליו וכו'

ד

[כ"ה כסלו, א' דחנוכה, תשמ"ח]

מענה להתי משה עזאגווי שביקש ברכה לקבל "חנוכה געלט" באמצעות זכי' ב"לוטו"

אזכיר עה"צ

ה

[כ"ג אד"ר, תשמ"ט]

מענה להתי' משה עזאגווי שביקש ברכה לזכות ב"לוטו"ס", בחודש אדר שבו
"הפיל פור הוא הגורל", וביקש ברכה שיהי' חזק בבטחון שלו בזה שיזכה,
ועי"ז יתוסף בשמחתו

אזכיר עה"צ

והזמ"ג שמרבים בשמחה

ו

[י"ט אייר, תשמ"ט]

מענה להתי' משה עזאגווי שביקש ברכה לזכות ב"לוטו" ו"לשידוך, ובפרט
בעת רצון של ל"ג בעומר

אזכיר על הציון

ופסק דין רז"ל כדאי הוא רשב"י כו'

ז

[כ"ז אלול, תש"נ]

מענה לר' משה עזאגווי שביקש ברכה לזכות ב"לוטו" במאנטרעאל,
ולחלצה רבה

אזכיר עה"צ

ח

[י"ג תשרי, תנש"א]

מענה להתי' משה עזאגווי שביקש ברכה לזכות ב"לוטו" בקנדה

אזכיר עה"צ

ט

[ה' ניסן תשנ"א]

מענה לר' משה עזאגווי ששלח 4 צ'קים בסכום 250,000 דולר, עבור בנין
"770" או על דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א, ועוד צ'ק בסכום 100,000 דולר
למענות חיטים. וכתב שאם ברכות כ"ק אדמו"ר שליט"א אליו לזכי' ב"לוטו"
יקויימו מיד, הוא כבר נותן מראש את המעשר ממה שיזכה, עשר פעמים יותר
מהצדקה שיתן

לשאלו מתי לגבות

י

[ב' אייר תשנ"א]

מענה לר' משה עזאגווי על בקשת ברכה לזכות ב"לוטו" המתקיים בקליפורניא בסכום של 120,000,000 דולר, וצירף למכתבו 120 דולר – אחד כנגד כל מיליון
אזכיר עה"צ.

יא

[ל"ג בעומר ה'תנשי"א]

מענה לר' משה עזאגווי שביקש ברכה לכמה ענינים, כולל לעשירות וכו', וכתב שכבר בדק את המזוזות ותיקנם
כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "ותיקנתי המזוזות", כתב:
והתפילין?
אזכיר עה"צ

יב

[כ"ח תמוז תשנ"א]

מענה לר' משה עזאגווי שביקש ברכה לזכי ב"לוטו", מאחר שקונה ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א 11 שנה
אזכיר עה"צ.

יג

[ט' שבט תשנ"ב]

מענה לר' משה עזאגווי שכתב שבנו התינוק בוכה באופן לא רגיל ומבקש ברכה, וכן ביקש ברכה לעשירות ועוד
יתחיל כבר לבש"ט
אזכיר עה"צ

יד

[ר"ח אד"ר, תשנ"ב]

מענה לר' משה עזאגווי על בקשת ברכה לזכות ב"לוטו"
אזכיר עה"צ

לה

טו

[נייג אדר ראשון תשנ"ב]

מענה לר' משה עזאגוי שביקש ברכה לעשירות ובפרט שזהו חודש אדר
ש"בריא מזלוי"

והרי באדר דברי מזל בני"

אזכיר עה"צ

חלוקת דולרים

ר' משה שי' אזאגוי אמר שקיבל כבר
ברכה לעשירות, ורוצה כעת לקבל
במזומן ("אָנקעשען") את הברכה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: **"אמן, בשורות
טובות"**, ונתן לו דולר נוסף.

(כ' טבת תנש"א)

ר' משה שי' אזאגוי ביקש ברכה
שיזכה ב"לוטו" באומרו שיש "לוטו טוב"
בימים אלו, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו
דולר נוסף באומרו (בחיוך): **"זאָל אייך
דער אויבערשטער מצליח זיין, זאָל זיין
ברכה והצלחה"**.

(כ"ז טבת תנש"א - דברי משיח שם ע' 366)

בסיום החלוקה, אמר ר' משה שי'
אזאגוי (מהסדרנים בעת חלוקת
הדולרים) לכ"ק אדמו"ר שליט"א
שהשבוע יש "לוטו" גדול.

כ"ק אדמו"ר שליט"א (בחיוך): **"וויפל
מיליאָנען דאָלערס?"**.

הנ"ל נקב בסכום המיליונים, וכ"ק
אדמו"ר שליט"א בירכו בחיוך רחב: **"זאָל
זיין בשורות טובות"**.

(ג' אדר תנש"א)

דברי משיח תנש"א ח"ב ע' 263

ר' מרדכי שי' קנלסקי ממוסד "ברית
אברהם" הציג כמה נימולים וסנדקים וכו',
ביניהם הת' משה שי' אזאגוי שהי' סנדק,
ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א (בחיוך): **"איר
ווילט דאָך ווערן רייך... איר זייט דאָך אַ
סנדק, איר זאָלט ווערן רייך גלייך"**.

הנ"ל: אמן, מיד!

כ"ק אדמו"ר שליט"א: **"גלייך, יע"**.

(עשרה בטבת תש"נ -

דברי משיח תש"נ ח"ה (מילואים) ע' 435)

ר' משה שי' אזאגוי אמר לכ"ק
אדמו"ר שליט"א: אני מאוד רוצה לתת
הרבה צדקה, החל מעכשיו.

כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך כל הזמן
שדיבר, ואח"כ אמר: **"דאָס ווילסטו גאָנץ
אַפֿט... זאָל דיר דער אויבערשטער
העלפן אַז סוף כל סוף וועלן מקויים ווערן
אַלע ברכות"**.

הנ"ל: אמן, מיד!

כ"ק אדמו"ר שליט"א הביט בו לרגע
בחיוך ואח"כ אמר (בתנועת ראשו חק):
"זאָל זיין גלייך...".

(כ"ב כסלו תנש"א -

דברי משיח תנש"א ח"ב ע' 317)

אויבערשטן תנאים! זאל זיין בשורות טובות.

(ל' ניסן תנש"א)

לר' משה שי' אזאגווי שאמר אודות יום הולדתו ב"ב אייר וביקש "מתנה" שכל הברכות יתקיימו מיד אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: **"אמן, האָבן אַ שנת הצלחה, טאָן מנהגי יום הולדת"**.

(ז' אייר תנש"א)

לר' משה שי' אזאגווי שביקש ברכה לפרנסה בהרחבה ועשירות מופלגה מתוך שמחה וטוב לבב אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: **"אמן, זאל זיין בקרוב, בשורות טובות"**, ונתן לו דולר נוסף באומרו: **"כפליים לתושי"**.

(כ"ח אייר תנש"א)

קובץ דברי משיח ל"ג בעומר תשמ"ב ע' 18

ר' משה שי' אזאגווי ביקש ברכה לפרנסה בהרחבה ועשירות, והזכיר שהי' סנדק כבר ארבע פעמים.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: **"בשורות טובות"**.

(כ' סיון תנש"א)

כשעבר ר' משה שי' אזאגווי, איחל לו כ"ק אדמו"ר שליט"א: **"ווערן אינגיכן רייך"**.

הנ'ל: אמן, מיד בפועל מממש.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: **"אמן"**, ופנה לר' שניאור זלמן הלוי שי' שגלוב שנחלה אליו באומרו: **"ער בעט דאָך - האַלט אין איין בעטן - ער זאל ווערן רייך, העלפט עם אַרויס!"**.

ר' משה אזאגווי: כיצד הוא יכול לעזור לי?

בסיום החלוקה שאל כ"ק אדמו"ר שליט"א כרגיל האם כולם כבר קיבלו, ופנה לא' הסדרנים - ר' משה שי' אזאגווי, שעמד בצד השני של שולחן החלוקה והושיט לעברו דולר.

הנ'ל: כבר קיבלתי.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו את הדולר ואמר בחיך רחב (כשמרים את ידו הק'): **"איר ווילט דאָך אַלעמאַל כמה פעמים ככה!..."**.

(י"ד אדר תנש"א - שם ע' 268)

ר' שניאור זלמן הלוי שי' שגלוב הציג את ר' משה שי' אזאגווי שהי' סנדק של א' הבריתות שנערכו מטעם המוסד "פרי", באומרו: ער וויל האָבן אַ ברכה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א (בחיך): **"ער וויל האָבן עשירות! ער האָט איין ניט דערציילט דערפון? ער מאַכט דערפון ניט קיין סוד"**, ונתן להנ'ל דולר נוסף באומרו: **"זאל זיין הצלחה רבה"**.

ר' משה אזאגווי: אני רוצה שמיד תתקיים ההבטחה...

כ"ק אדמו"ר שליט"א פנה לר' שניאור זלמן שגלוב ואמר: **"נו, עם מבטיח זיין! גלייך נאָר!"**, ונתן להנ'ל דולר שלישי באומרו: **"זאל זיין גוטע בשורות"**, ודולר נוסף לר' שניאור זלמן שגלוב באומרו: **"בשורות טובות"**.

ר' משה אזאגווי: מתוך שמחה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: **"בשמחה ובטוב לבב"**.

(ט' ניסן תנש"א - שם ע' 2-341)

לר' משה שי' אזאגווי שאמר שברצונו לתת הרבה מיליונים לצדקה החל מעכשיו, אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: **"אמן. דו דאַרפסט שטעלן דעם"**

ניסים שי, וכ"ק אדמו"ר שליט"א הניח על התינוק דולר נוסף באומרו: "זאָלסט עם מגדל זיין לתורה ולחופה ולמעשים טובים, בשורות טובות".

הנ"ל אמר שהוא חי' הסנדק, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו דולר נוסף באומרו: "זאָלסט ווערן רייך".

הנ"ל: בפועל ממש.
כ"ק אדמו"ר שליט"א (בחיוך): "איך ווייס אז דו ווילסט דאָס האָבן ממש, זאָל מקיים דער אויבערשטער דיין בקשה אין דעם אויכעט. בשורות טובות".

(כ"ט טבת תשנ"ב -
דברי משיח תשנ"ב ח"ב ע' 332)

ר' משה שי' אזאגווי ביקש ברכה למשפחתו לבריאות ופרנסה, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו דולר נוסף באומרו (בחיוך): "אמן. דאָס איז פאַר לאַטאָ! בשורות טובות".

(ז' שבט תשנ"ב - שם ע' 335)

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "איך זאָג דאָך עם אז ער קאָן, במילא איז ער וועט פרעגן - וועל איך עם ענטפערן, וואָס דארפסטו פרעגן פאַר עם?...".

בסיום החלוקה פנה לר' משה אזאגווי והושיט לו דולר. הנ"ל אמר שכבר קיבל מקודם, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "זאָל זיין צוויי מאָל אַזויפיל!".

(ט"ו אלול תשנ"א - קובץ דברי משיח
י"ג אלול תשמ"ב ח"ב ע' 31-30)

ר' משה שי' אזאגווי ביקש ברכה לפרנסה וזכי' בלוטו השבוע, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אמן, בקרוב ממש, בשורות טובות".

(ז' תשרי תשנ"ב -
דברי משיח תשנ"ב ח"א ע' 364)

ר' משה שי' אזאגווי עבר עם זוגתו ובנו, ואמר שהי' לבנו ברית מילה בכ"ד טבת ונקרא שמו בישראל ברוך שמחה

ברכות לאבי החתן סמוך להחתונה

עבר התי' משה שי' עזאגווי, והריל"ג אמר שמתחתן מחר בערב.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו דולר נוסף באומרו: "געבן אויף מאָרגן, זאָל זיין החתונה בשעה טובה ומוצלחת", ודולר שלישי באומרו: "דאָס איז פאַר די כלה".

הנ"ל ביקש ברכה לרפוי"ש באומרו שיש לו כאב שיניים חזק, וכ"ק אדמו"ר שליט"א בירכו: "האָבן אַ רפואה קרובה, איז האָבן אַזוי אַ שטאַרקע ברכה, און אַ שטאַרקע חתונה, בנין עדי עד".

ומוצלחת", ופנה לשני ואמר לו: "דערנאָך נעמען דעם סידור, און אויסבעטן אַלע גוטע זאכן, זאָל זיין בשעה טובה ומוצלחת", ואיחל לשניהם: "אַ בנין עדי עד", ונתן לכ"א מהם מטבעות לצדקה באומרו: "אַפגעבן אויף צדקה".

יום שני, ו' אלול: לפני תפילת מנחה נכנסו שני חתנים לג"ע התחתון לקבל את הסיידור. כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן את הסיידור להתי' משה שי' עזאגווי המתחתן היום ובירכו כרגיל: "זאָלסט אויסבעטן אַלע גוטע זאכן, זאָל זיין בשעה טובה

מענות לאבי החתן

[אלול תש"ן]

מענה לאבי החתן ששאל את הרבי מה לעשות שיהי' בשמחה:

יתחיל בעצת התורה לשמחה – ע"י ת"ת בפשטות.

אזכיר עה"צ

מענה לשאלת אבי החתן מיום ב', כ' שבט תשמ"ח בנוגע להצעת שידוך:

תלוי בהרגש שלו שיהי' בלי ספק

מענה לשאלות המניחים

[שאלות בש"פ אחרי תשכ"ה]

על השאלה בענין גזירה דרבה בשחיטת הפסח (וכו'-אד"ש) שלכאוי במקדש לא יש גזירה דרבה. ענה: **ראה עירובין ק"ג,א רש"י ד"ה אלא (עירובין ק"ג,א) תוד"ה והעליון (עירובין ק"ב,ב) תוד"ה דבני פסחים פ"ה סע"א ועוד.**

בהביאור איך יכול הצמצום לפעול על האור הבל"ג הרי שייכותו הוא רק בדרך שלילי, ענה וזלה"ק: **שפעל שנסתלק - מוכח עוד יותר משיכות גם כח גדול יותר.**

על השאלה שבענין מסי"נ ע"י הצמצום אדרבה נתגלה ולמע' ע"י הצמצום נסתלק אור הבל"ג, ואין המשל דומה לנמשל, ענה: שאור הבל"ג נסתלק (זלה"ק" שלא יאיר) **אבל נמצא וכמש"כ את השמים ואת הארץ אני מלא".**

